

ALUMINIUM IN PRAKTIJK

MAGAZINE

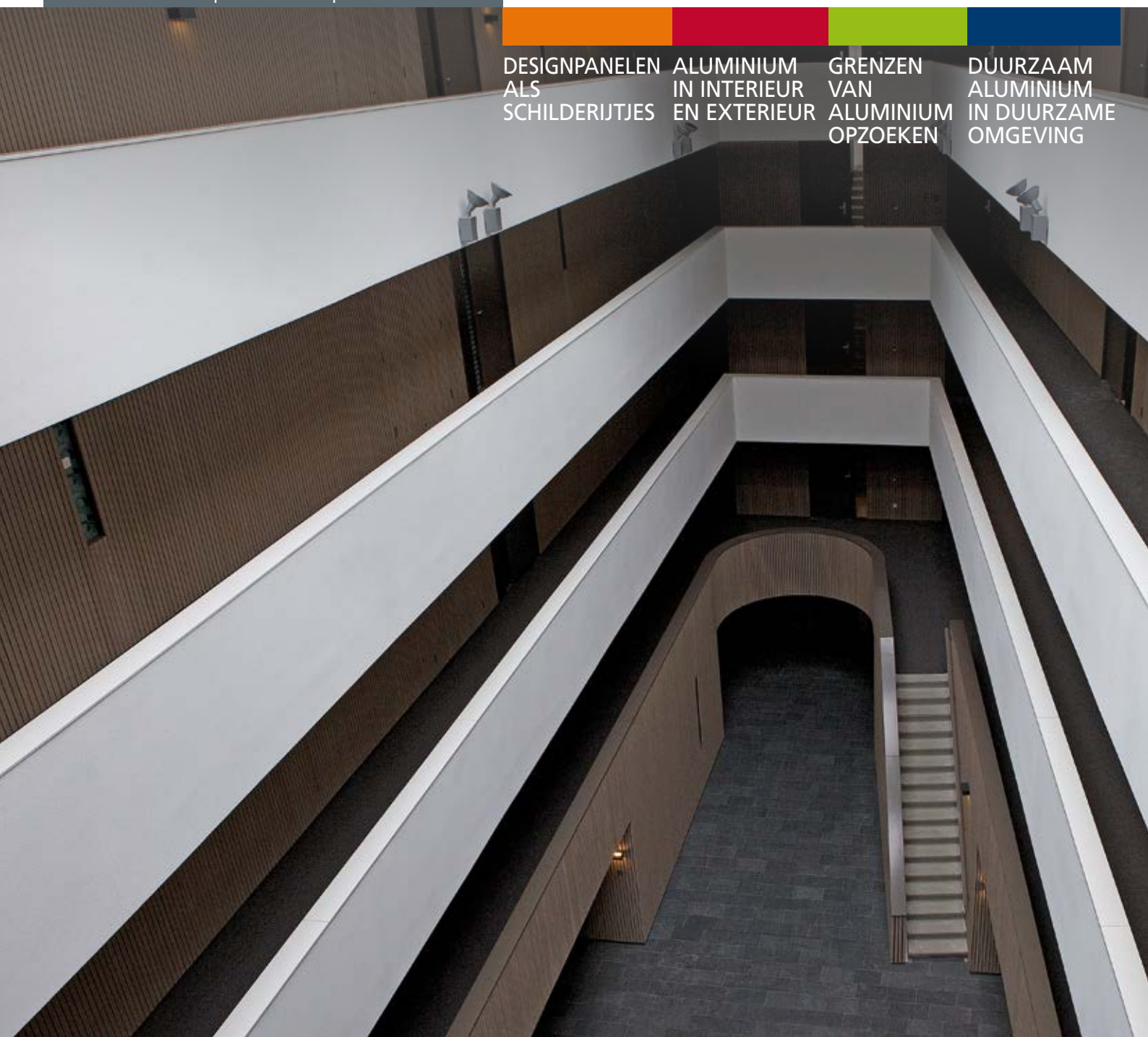
JAARGANG 10 | JULI 2016 | NR 1

DESIGNPANELEN
ALS
SCHILDERIJTJES

ALUMINIUM
IN INTERIEUR
EN EXTERIEUR

GRENZEN
VAN
ALUMINIUM
OPZOEKEN

DUURZAAM
ALUMINIUM
IN DUURZAME
OMGEVING

ALUMINIUM IN PRAKTIJK

De kwaliteiten van aluminium worden pas zichtbaar als het in de praktijk wordt toegepast. Dit uitgangspunt vormt de basis van Aluminium In Praktijk, dat als label de filosofie van Roval Aluminium ondersteunt, dat wat mooi én functioneel is, ook gezien mag worden. Elke aflevering van het magazine kenmerkt zich door een thema, dat inspeelt op de onbegrensde mogelijkheden van aluminium.

INHOUDSOPGAVE

- 03 VOORWOORD
- 04 DESIGNPANELEN ALS ALUMINIUM SCHILDERIJTJES
- 06 ALUMINIUM IN INTERIEUR EN EXTERIEUR DRAAGT BIJ AAN COLLECTIEVE UITSTRALING
- 10 MEER OVER ALUMINIUM
- 11 WE ZOEKEN VEELAL DE GRENZEN VAN HET MATERIAAL OP
- 14 DUURZAAM ALUMINIUM IN EEN DUURZAME OMGEVING

COLOFON

Redactie: Roval Aluminium
Oplage: 5000 stuks
Fotografie: Foto cover: project Gebouw Anton Strijp-S, Eindhoven: fotograaf Arthur Bagen. Projecten Utrecht, Tilburg, Eindhoven en Overloon: fotograaf Ton Hærtjens.
 Van de projecten in Aluminium In Praktijk vindt u meer foto's op www.roval.eu en www.aluminiuminpraktijk.nl.

Volg ons op:

FSC logo

"GEVARIEERD ALUMINIUM"

EDWIN VAN KEMENADE

MARKETING- EN SALES
 MANAGER ROVAL ALUMINIUM BV

Je kunt met aluminium alle kanten op. Letterlijk en figuurlijk, zoals te lezen en te zien is in deze aflevering van Aluminium In Praktijk, dat als thema 'Gevarieerd Aluminium' heeft meegekregen. Letterlijk volgen onze aluminium producten veelal de contouren van dak en gevel; figuurlijk zijn de esthetische mogelijkheden en toepassingsgebieden vrijwel onbegrensd.

In deze aflevering worden aluminium bouwproducten toegepast in nieuwbouwprojecten, een herbestemmingsproject en in een project met een rustieke retrofeer.

Hoewel al deze projecten enorm verschillen in uitstraling en functie, hebben ze gemeen dat er fraaie aluminium maatwerkoplossingen in zijn toegepast. En daarmee onderscheidt aluminium zich ten opzichte van vele andere bouwmaterialen: het is uiterst vormbaar. En in de toepassing ook nog eens bijzonder duurzaam.

En over variatie gesproken: zoals u ziet is het uiterlijk van Aluminium In Praktijk veranderd. Een mooi moment ook, want Aluminium In Praktijk bestaat dit jaar tien jaar! Voor nu en voor het komende decennium wens ik u veel lees- en kijkplezier toe!

WINKELCENTRUM TERWIJDE, UTRECHT

DESIGNPANELEN ALS ALUMINIUM SCHILDERIJTJES

DANA PONEC

ARCHITECTENBUREAU PONEC
DE WINTER, AMSTERDAM

Je hebt een weiland en daar moet je wat mee. Dat is wat kort door de bocht, maar feitelijk komt het hier wel op neer. De nieuwbouw van Winkelcentrum Terwijde in Utrecht, Leidsche Rijn met zo'n veertig winkels, horecagelegenheden, appartementen en parkeergelegenheid vond plaats in voormalig landbouwgebied, waardoor de architect zelf de context moest creëren. Het totale project, dat goed aansluit op de laagbouw in de omgeving, omvat diverse blokken, waarvan twee blokken met huurwoningen met daaronder winkels ontworpen zijn door Dana Ponec en Katja de Winter van het Amsterdamse architectenbureau Ponec De Winter. Veel aandacht is besteed aan de functionaliteit van het complex, kleurstelling in combinatie met lichtinval en materialisatie, zoals de toepassing van een lichte en roodbruine gevelsteen en aluminium detailleringen.

Fris optimisme

"Het is een gezellig buurtcentrum geworden met een fris optimisme", zegt Dana Ponec over het project. "Door goede samenwerking met de architecten van de andere blokken is er een eenduidig ensemble ontstaan, waarbij de menselijke maat voortdurend zichtbaar is."

De huurappartementen boven de winkels zijn levensloopbestendig van opzet en – met het oog op de toekomst – vrij indeelbaar doordat tussenwanden relatief eenvoudig te verplaatsen zijn. Hierdoor zijn de appartementen zeer geschikt voor alle levensfasen.

Balkons

Opvallend aan de appartementsblokken die Dana Ponec heeft ontworpen zijn de lichte gevelsteen en de diversiteit aan buitenruimtes: balkons die iets uit de gevel steken met een gemetselde borstwering en enigszins in de gevel teruggetrokken buitenruimtes die afgesloten zijn met een aluminium hekwerk. Deze buitenruimtes zijn zodanig ontworpen dat ze

voldoende privacy bieden. Maar niet alleen dat. Dana Ponec beschouwt die buitenruimtes echt als buitenkamer, omdat er een diagonale zichtverbinding is van binnen naar buiten en andersom. Bijzonder detail vormt de robuuste betonnen dakrand, de heel duidelijk de gevel beëindigt.

Licht

Ook de relatief grote raampartijen zijn opmerkelijk. Niet alleen zorgen ze voor veel invallend licht, maar ook voor een transparant gevelbeeld. Licht speelt sowieso een belangrijke rol in het ontwerp van Ponec: "Door de iets uitstekende balkons in combinatie met de lichte gevelsteen ontstaat er een aangename schaduwwerking. De lichte baksteen, gecombineerd met een roodbruine gevelsteen is in het gehele winkelcentrum toegepast om een eenduidige samenhang te realiseren."

Aluminium

Eenduidigheid wordt tot in detail doorgevoerd, want zo zijn boven de winkelpuien aluminium designpanelen

aangebracht, waarop de winkeliers hun reclame-uitingen kwijt kunnen. Zo ontstaat er geen wildgroei van reclameboodschappen. Integendeel, het zijn volgens de architect schilderijtjes geworden. Boven deze aluminium zetwerkpanelen bevinden zich geperforeerde aluminium platen die voor een natuurlijke ventilatie zorgen. Aluminium is ook terug te vinden op de gemetselde borstwering van de balkons in de vorm van aluminium muurafdekkappen met aluminium balusters en bij de vensters, waar aluminium waterslagen zijn toegepast. Dana Ponec zegt een voorkeur te hebben voor natuurlijke materialen, zoals de gemetselde baksteen en het aluminium. "Bovendien", zo zegt ze "hebben we hier heel goed het aluminium kunnen toepassen op een manier die ondergeschikt is aan de uitstraling van het gebouw. En dat is ook een kwaliteit van aluminium." Ondergeschikt is in de optiek van de architect niet hetzelfde als bescheiden: "Want dan doe je aluminium tekort. Aluminium is vormbaar. Je kunt het heel goed naar je hand zetten."

"WE HEBBEN HET ALUMINIUM
KUNNEN TOEPASSEN OP EEN
MANIER DIE ONDERGESCHIKT
IS AAN DE UITSTRALING VAN
HET GEBOUW."

ALUMINIUM IN INTERIEUR EN EXTERIEUR DRAAGT BIJ AAN COLLECTIEVE UITSTRALING

PETER KEIJSERS

BEDAUX DE BROUWER
ARCHITECTEN, GOIRLE

WALTER VAN DER HAMSVOORD

DE ARCHITECTENWERK GROEP
TILBURG, TILBURG

In opdracht van woningcorporatie WonenBregburg en Van der Weegen Bouwontwikkeling is in de Tilburgse Reeshof een markant appartementencomplex verzezen: Stadsplein Forum. Een forum is een ander woord voor een publieke plek, waar iedereen met elkaar van gedachten kan wisselen. Dat is ook enigszins het kenmerk van Stadsplein Forum, dat is vormgegeven rondom een plein, een soort openbare ontmoetingsplek als huiskamer in de wijk. Het complex, een markant ijkpunt in de omgeving, bestaat uit 250 woningen met 24 zorgunits, een gezondheidscentrum en een kinderdagverblijf verdeeld over maximaal vijf woonlagen op een plint met 7600 m² aan winkelvoorzieningen. Onder het binnenplein is een parkeergarage voor zo'n tweehonderd auto's gerealiseerd.

Synergie tussen gebruiksvormen

Verantwoordelijke architecten zijn Peter Keijsers (Bedaux de Brouwer Architecten) en Walter van der Hamsvoord (De Architectenwerkgroep Tilburg). Een samenwerking, die geleid heeft tot een fraai, robuust en soms ook verrassend ontwerp, dat weliswaar één geheel vormt, maar tegelijkertijd de signaturen van beide architecten afzonderlijk in zich draagt. "Het moest geen optelsom worden van verschillende onderdelen", zegt Van der Hamsvoord "maar een ontwerp met een duidelijke synergie tussen de verschillende gebruiksvormen."

En dat is Stadsplein Forum ook zeker geworden: een stoer gebouwensemble met een maat en allure die aansluiten bij de schaal van de directe (stations) omgeving. Maar, waarbij volgens beide architecten rekening is gehouden met de menselijke verhouding: "Er zit ook een soort chronologie in de maatvoering, die van groot en stoer naar klein en persoonlijk loopt: van robuustheid van het bouwvolume tot de kleinschaligheid van het appartement."

Vervolg op pagina 8 >

Aluminium

De gevelpartijen van Stadsplein Forum worden gekenmerkt door enkele verrassende elementen, die de ogenschijnlijke logica speels onderbreken: gemetselde balkons met glazen hekwerken met aluminium onder- en bovenregels en als overgang van borstwering naar glas een bronskleurige aluminium muurafdekkap, zijn verschoven ten opzichte van de achterliggende opening of de forse poorten, die vanaf de stationszijde en Ketelhavenstraat toegang geven tot het binnenplein. Of, zoals Van der Hamsvoord typeert: "Het gevelontwerp is ritmisch, met verstoringen die de aandacht prikkelen."

Een van de meest opvallende onderdelen van het complex is het indrukwekkende atrium, waar veel aandacht is besteed aan vormgeving en materialisatie. De wanden zijn voorzien van een houten, slank gedetailleerde lambrisering, de wit gestucte borstweringen langs de verdiepingen zijn afgewerkt met strakke en gladde, witte aluminium muurafdekkappen en op de eerste verdieping is op de borstwering zelfs een rondgewalste bronskleurige aluminium muurafdekkap toegepast. Wederom zo'n verrassend element: rechte en hoekige vormen, die plotseling worden onderbroken door een eigenzinnige ronding. Het atrium biedt niet alleen toegang tot de appartementen, het is tevens een ontmoetingsplek, waar zelfs ruimte is voor een huiskamerorkest op de zondagochtend.

Chique uitstraling

Materialisatie en kleurstelling dragen ook aan de buitenzijde bij aan de chique uitstraling van het gebouw. Peter Keijsers: "We hebben beiden een voorkeur voor baksteen. Voor de gevel hebben we gekozen voor een warme geelgrijze baksteen. De kozijnen zijn van een bronskleurige geanodiseerd aluminium, waardoor er een samenhangende geveluitstraling is gerealiseerd."

**"HET GEVELONTWERP IS RITMISCH,
MET VERSTORINGEN DIE DE AANDACHT PRIKKELEN."**

Deze aluminium puien kenmerken zich door grote glaspartijen en afsluitbare buitenruimtes bij de verdiepingsappartementen. De buitenruimtes die naar het station gericht zijn, zijn voorzien van bouwkundige suskasten, die eventueel geluidsoverlast beperken. Doordat het Forum pal voor het station ligt, is de kans dat ijzervijzel, dat afkomstig is van het spoor door remmende en optrekkende treinen, op het aluminium terecht komt, waardoor dit kan corroderen. Daarom is ervoor gekozen om het aluminium te anodiseren, een duurzame oplossing om corrosie tegen te gaan.

Ook voor de kozijnen is niet gekozen voor een standaardmaatvoering en -indeling, maar voor grote oppervlakten. De raampartijen aan het binnenplein hebben slechts een smal draairaam dat de volle hoogte heeft van het binnenkozijn. Deze ramen, die naar binnen toe opengaan, zijn aan de buitenzijde voorzien van een geperforeerd aluminium ventilatierooster, dat tevens dienstdoet als valbeveiliging. Hier en daar zijn ook aluminium lamellenroosters in de gevels aangebracht, als ventilatie maar ook als decorum.

Aluminium bevordert samenhang

Aluminium als gebouwdetailering, dat ook in de vorm van muurafdekkappen terug te vinden is als dakrandafwerking en als overgang van balkonmuur en glazen borstwering, is volgens de architecten Keijsers en Van der Hamsvoord in meerdere opzichten een logische keuze: "Het is een duurzaam materiaal dat nauwelijks onderhoud nodig heeft. De keuze voor aluminium op verschillende plekken in en aan het gebouw heeft bijgedragen aan de collectieve uitstraling. En in esthetisch opzicht is het ook een belangrijk materiaal, want het geanodiseerde aluminium neemt door de zachte glans de kleur aan van het gebouw, waardoor de samenhangende uitstraling nog eens extra wordt bevorderd."

**"HET IS EEN DUURZAAM
MATERIAAL DAT NAUWELIJKS
ONDERHOUD NODIG HEEFT."**

MEER OVER ALUMINIUM

Bekijk de whitepapers over aluminium!

Op www.cobouw.nl/kennis vindt u diverse whitepapers over aluminium oplossingen en toepassingen. Interessante en leerzame onderwerpen met als thema's: Er is meer mogelijk met aluminium bouwproducten, Technische duurzaamheid en Functionaliteit van aluminium. In deze whitepapers laat Roval Aluminium alle mogelijkheden zien van aluminium gebouwdetaillering. In elk kennisdocument worden zowel de praktische als de esthetische toegevoegde waarde van aluminium oplossingen belicht en de duurzame kwaliteiten van aluminium. De whitepapers kunt u gratis downloaden via:

www.cobouw.nl/kennis

Bijzondere aluminium maatwerkoplossing

Aluminium oplossingen van Roval kom je overal tegen. Niet alleen in Nederland, maar ook in Engeland, Frankrijk en in België, om precies te zijn in Lille. Geen grootschalig project dit keer, maar wel een oplossing gebaseerd op puur vakmanschap. In woonzorgcentrum Lindelo is het sluisportaal (de verbinding van buiten naar binnen) in fraaie aluminium beplating en kolombekleding uitgevoerd. Opvallend detail vormen de twee steunpilaren voorzien van rode aluminium kolombekleding met daarin zeer subtiel aangebrachte strips met ledverlichting.

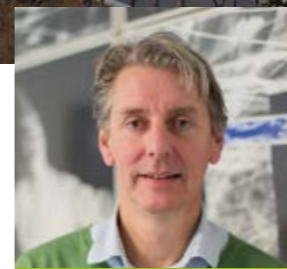

Meer projectfoto's op:

www.roval.eu

GEBOUW ANTON, STRIJP-S, EINDHOVEN

PAUL DIEREN

JOOST ROEFS

DIEDERENDIRRIX
ARCHITECTUUR &
STEDENBOUW
EINDHOVEN

“WE ZOEKEN VEELAL DE GRENZEN VAN HET MATERIAAL OP”

Eigenlijk kom je superlatieven te kort bij de beleving van het resultaat van de transformatie van het voormalige SBP-gebouw op het Eindhovense Strijp-S. De oude Philips-fabriek, nu Gebouw Anton, is een rijksmonument verwijzend naar een roemrucht industrieel verleden. Maar de architecten Paul Dieren en Joost Roefs van [diederendirrix Architectuur & Stedenbouw](http://diederendirrix.nl) hebben van het gebouw een monument voor de toekomst gemaakt.

Vervolg op pagina 12 >

“BOVENOP HET DAK IS EEN
WEELDERIGE DAKTUIN
GECREËRD ALS SOCIALE
BUITENRUIMTE.”

En daarmee is direct de ziel blootgelegd van deze indrukwekkende metamorfose: respect voor het industrieel verleden verpakt in een geheel eigen en intelligente visie. Leidraad voor het in- en uitwendige ontwerp is volgens beide architecten de oorspronkelijke robuuste esthetiek van het gebouw geweest.

Aluminium muurafdekkappen

Beslotenheid heeft plaatsgemaakt voor ontmoeten. Daar waar in de Philips-periode er nauwelijks contact bestond tussen de verschillende verdiepingen hebben Diederer en Roefs door middel van onder meer het aanbrengen van vijf ellipsvormige trappenhuisen een oplossing gecreëerd, waarin bewoners, werknemers en bezoekers elkaar kunnen ontmoeten. Bovenop het dak is een weelderige daktuin gecreëerd als sociale buitenruimte. Op het dak komen drie van de vijf ellipsvormige schachten uit in een opvallende glazen dakopbouw. Deze zijn voorzien van slank geprofileerde en gesegmenteerde aluminium muurafdekkappen. “We zoeken wat dat betreft veelal de grenzen op van het materiaal dat we in onze ontwerpen opnemen”, zegt Joost Roefs. “In dit geval is dat aluminium.” Volgens Paul Diederer geldt dat ook voor de enorme vensters. “Als we grote ramen willen, dan willen we ze ook zo groot mogelijk. Hiervoor hebben we speciale, ranke aluminium profielen laten ontwikkelen. Als de ramen naar buiten toe open draaien, dan zijn het net vinnen op het gebouw. Weer- en windbestendig overigens.”

Slank geprofileerde kozijnen

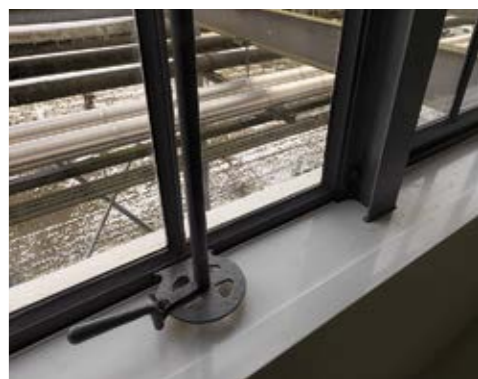
Gebouw Anton is een centrum voor wonen, werken en creëren, voorzien van een commerciële plint (Diederer: “Zo geven we iets terug aan de omgeving”), kantoren en vrij indeelbare lofts van 50 en 80 vierkante meter. Die lofts zijn voorzien van enorme raampartijen. Met slank geprofileerde aluminium kozijnen. Daar waar de oude stalen kozijnen hergebruikt (en geres-

taureerd) konden worden is dat ook gebeurd. Deze stalen kozijnen zijn aan de binnenzijde voorzien van een aluminium condensgoot, die evenwijdig aan de aluminium vensterbank loopt. Tevens zijn bij verschillende ramen aluminium dagkanten toegepast. Het is knap hoe de architecten erin geslaagd zijn door fijnzinnige, zelfs ingetogen ingrepen aan het interieur en exterieur het oorspronkelijke karakter van het gebouw te behouden. Meest ingrijpende exterieuraanpassing is, althans voor het oog, de golvende aluminium luifel aan de voorzijde. Ook de dakrand, die de gigantische daktuin begrenst, is voorzien van aluminium muurafdekkappen.

Transformatie

Maar het gaat om een transformatie, een bijzondere metamorfose. Want daar waar subtiele ingrepen de ‘nieuwe’ gevels kenmerken, is er binnen de muren flink huisgehouden. De vijf ellipsvormige vides met steektrappen die de verschillende niveaus met elkaar verbinden, springen wat dat betreft het meest in het oog. Vanaf de trappen heb je altijd contact met de verdieping boven en onder je. Een bijzonder contrast vormen de ronde vormen van deze portalen met de hoekige en rechte lijnen van de oorspronkelijk bouw. Het oorspronkelijk karakter is ook in het interieur terug te vinden, waar - tot zelfs in de lofts - de oorspronkelijk betonnen wanden, pilaren en plafonds zijn behouden.

Gebouw Anton is een gebouw dat je echt moet ontdekken. Het is ogenschijnlijk een complexe transformatie geweest, maar uitgevoerd met een verbluffende logica. Maar wel een logica die uitgaat van de oorspronkelijke kracht van het gebouw, zoals Paul Diederer het noemt en waarin het verleden respectvol meegenomen is naar het heden voor een nieuwe toekomst. En om hernieuwd post te vatten in het collectieve geheugen van de Eindhovenaren.

DUURZAAM ALUMINIUM IN EEN DUURZAME OMGEVING

RECREATIEPARK LANDAL DE VERS, OVERLOON

WIM VAN OORSCHOT

QUADRANT ARCHITECTEN,
ZEVENBERGEN

De omgeving van Overloon heeft veel te bieden. Het dorp, dat valt onder de gemeente Boxmeer, ligt niet ver van Duitsland, in het oosten van Brabant dicht tegen Limburg aan. Een bosrijke omgeving met tal van fiets- en wandelpaden, een dierentuin, een fraai meer en natuurlijk het oorlogsmuseum. Overloon is in de Tweede Wereldoorlog vrijwel volledig verwoest. Een jaar na de oorlog is het Oorlogsmuseum er gekomen ter nagedachtenis aan de Slag om Overloon.

En bij een omgeving die veel aan natuurschoon en culturele bezienswaardigheden te bieden heeft, hoort natuurlijk een recreatiepark. Wil je volop van al dat moois kunnen genieten, dan moet je er natuurlijk minimaal een paar dagen verblijven. Het recreatiepark Landal De Vers bestaat al vele jaren, maar heeft de afgelopen jaren een behoorlijke verandering ondergaan doordat er flink wat recreatiewoningen zijn bijgekomen. Woningen in een traditionele, enigszins nostalgische stijl. Verantwoordelijk architect is Wim van Oorschot van Quadrant Architecten uit het Brabantse Zevenbergen.

Kwaliteitsimpuls

“Het park had een kwaliteitsimpuls nodig”, licht Van Oorschot toe. “Naast deze nieuwe huisjes is er ook een nieuw zwembad gerealiseerd.” Wim van Oorschot heeft behalve de nieuwe recreatiewoningen ook het stedenbouwkundig plan ontworpen. Kenmerkend daarvoor is de rustieke situering van de woningen die bereikbaar zijn via een door het boomrijke park meanderende weg, waaraan diverse kleine rotondes liggen. Hieromheen zijn de woningen als een soort hofjes gebouwd, waardoor er veel privacy is én waarbij er ook rekening is gehouden met de zon. Van Oorschot heeft zoveel mogelijk variatie willen aanbrengen in de recreatiewoningen, die allemaal opgebouwd zijn rondom eenzelfde vaste bouwkundige kern. Maar daar houdt de vergelijking wel zo’n beetje op. De woningen verschillen in grootte: van zes-, acht- en tienpersoons huisjes en, de grootste, die aan twaalf personen plaats biedt. Er is veel variatie in kleurgebruik, zonder dat dit storend is. Zwarte dakpannen worden afgewisseld met rode dakpannen, het metselwerk varieert van rood en oranje en sommige bungalows zijn afgewerkt met wit of grijs keimwerk.

Duurzaam aluminium

Ook wat betreft materialisatie heeft de architect gekozen voor variatie. Zo is hier en daar eterniet toegepast als gevelbekleding, die nauwelijks is te onderscheiden van hout. “Duurzame en onderhoudsarme materialen”, zegt Van Oorschot. “Dat is ook de reden waarom ik heb gekozen voor aluminium detaillering, die terug te vinden is in de dakrandafwerking, waar muurafdekkappen zijn toegepast. Tevens is bij sommige bungalows aluminium zetwerk gebruikt in de

vorm van schrijnbalken en zijn diverse ramen gedetailleerd met aluminium dagkanten en waterslagen. Groot voordeel is dat aluminium nauwelijks onderhoud behoeft en het geen afbreuk doet aan de nostalgische uitstraling. Integendeel, ook voor de geveluiken, die appelleren aan de boerderijachtige uitstraling, is gebruikgemaakt van aluminium.”

En daar is Wim van Oorschot uitstekend in geslaagd: door het slim toepassen van moderne materialen heeft hij de nostalgische sfeer prima weten te behouden. Het totale ontwerp van de 37 nieuwe vakantiebungalows past daarom naadloos in de omgeving.

ALUMINIUM IN PRAKTIJK IS EEN MERK VAN ROVAL ALUMINIUM

WWW.ALUMINIUMINPRAKTIJK.NL